

15 pomysłów na to, jak doskonalić percepcję wzrokową

dziecka

W ramach cyklu dotyczącego propozycji zabaw z dzieckiem, prezentujemy Wam Drodzy Rodzice zestaw ćwiczeń usprawniających percepcję wzrokową.

Aby jednak ta zabawa była przyjemnością i spełniała swój cel, warto poświęcić kilka chwil na wyjaśnienie, czym owa percepcja wzrokowa jest

i do czego jest nam w życiu potrzebna.

Percepcja wzrokowa (...) jest zdolnością do rozpoznawania i rozróżniania bodźców wzrokowych a także do ich interpretowania przez odniesienie do poprzednich doświadczeń (Frostig i Horne, 1989). Odpowiedni (właściwy dla danego wieku) poziom percepcji wzrokowej umożliwia poprawne

przeprowadzanie takich czynności, jak czytanie, pisanie, układanie (puzzli, klocków), reprodukcja figur, kształtów, wykonywanie zadań matematycznych (np. geometrycznych).

Nawiązując do definicji, wedle której percepcja wzrokowa doskonali się poprzez doświadczenie, można przemyśleć do zabawy z dzieckiem takie aktywności,

które sprzyjają doskonaleniu spostrzegania wzrokowego. Warto więc zaprosić swojego przedszkolaka czy też ucznia do tego typu ćwiczeń? pomogą mu one doskonalić już nabyte umiejętności w tym zakresie, co w przyszłości może pozwolić uniknąć deficytów percepcji wzrokowej (które mogą być symptomatyczne dla dysleksji).

Wykonując te ćwiczenia (podobnie jak wszystkie inne z dziećmi) należy pamiętać o tym, aby dostosować je do możliwości i potrzeb dziecka (inaczej bowiem będziemy ćwiczyć z trzylatkiem, który dopiero zaczyna swoje przygody z układankami, a inaczej z uczniem czwartej klasy, u którego zdiagnozowano dysleksję).

1. Układanie figur, kształtów, szeregów
 Układanie wg wzoru (musimy przygotować wcześniej dwa komplety kolorowych figur np., wyciętych z kartonu). Układamy przed dzieckiem wzór swojego kompletu, np. czerwony trójkąt - niebieski kwadrat - czerwony kwadrat itd., następnie dziecko musi ułożyć taki sam wzór jak nasz;

Układanie z pamięci (układamy wzór, prezentujemy go dziecku przez pewien czas, np. 20 sekund i prosimy, aby uważnie się przyjrzał i postarał się zapamiętać. Następnie składamy wzór, a dziecko odtwarza go z pamięci (wykorzystując do tego figury ze swojego kompletu).

2. Składanie poczytych obrazków
 wg wzoru (np. przeciwnie na kilka czy dwie identyczne kartki pocztowe? rodzic układa swój jako wzór, a następnie to samo robi dziecko) bez wzoru (można tu wykorzystać również obrazki, pocztówki, zdjęcia poczytych na kawki)

3. Uzupełnianie braków na obrazkach - można w tym celu wykorzystać gotowe obrazki dostępne w Internecie, na których brakuje pewnych części? zadaniem dziecka jest rozpoznanie i nazwanie brakujących części/przedmiotów (np. brak nosa w rysunku twarzy).

4. Wyodrębnianie ról między obrazkami? można wykorzystać obrazki dostępne w dziecięcych gazetkach (zadaniem dziecka jest znaleźć różnice między obrazkami? ich ilość jest zazwyczaj określona, np. 5 ról)

5. Rolowanie po omotaeniu figur/elementów w przestrzeni? co jest blisko a co daleko? (np. podczas spaceru)

6. Wzrokowe rozpoznawanie kierunku ułożenia strzałek (wcześniej warto wydrukować na kartce kilkanaście strzałek w różnym kierunku), kształtowanie pojęć kierunku w górę w dół w prawo, w lewo, skośnie w lewy górny róg, skośnie w prawy dolny róg, itd. (pokaż mi te strzałki, które są skierowane w prawo)

stron) </p> <p style="text-align: left;">7. Układanie obrazk po lewej i po prawej stronie stołu/biurka/kartki (można poprowadzić umowne granice np. poprowadzić linię na środku biurka i poprosić dziecko aby po lewej stronie ułożyło, np. czerwone klocki a po prawej zielone) </p> <p style="text-align: left;">8. Dobieranie wyrazów do obrazków ? rodzic przygotowuje kilka obrazków, na których są np. sprzęty domowe, zwierzęta, zawody (ważne aby na obrazku był jeden element) a następnie podpisy (nazwy tych przedmiotów). Zadaniem dziecka jest właściwie przyporządkowanie nazwy do obrazka. </p> <p style="text-align: left;">9. Układanie puzzli ? najpierw z dużych puzzli, potem z coraz mniejszych (stopniowo zwiększamy liczbę elementów). </p> <p style="text-align: left;">10. Przerysowanie prostych figur i kształtów (kółko, trójkąt) ? najpierw w oparciu o prezentowany wzór, potem z pamięci ? prezentujemy wzór przez kilka sekund potem chowamy go i dziecko rysuje z pamięci (ćwiczenie to rozwija również pamięć wzrokową bezpośrednio). </p> <p style="text-align: left;">11. Opisywanie obrazków ? tego, co się na nich dzieje, kto jest na obrazku, co robią osoby na danym obrazku (obrazki z księzek, dziecięcych gazet). </p> <p style="text-align: left;">12. Wyszukiwanie elementów na obrazku lub w otoczeniu ? według nazwy (?czy jest na tym obrazku jakieś zwierzę?, ?pokaż mi na tym zdjęciu wszystkie dzieci, które mają czapki?) lub według położenia (?pokaż mi coś, co leży na stole?, ?pokaż, które zwierzęta na tym obrazku stoją na ziemi?) </p> <p style="text-align: left;">13. Opisywanie otaczającej rzeczywistości ? wspólnie obserwowanie prostych zdarzeń czynności, a następnie opisywanie ich przez dziecko (np. podczas spaceru). </p> <p style="text-align: left;">14. Gra w domino (obrazkowe, literowe) </p> <p style="text-align: left;">15. Ćwiczenia pamięci wzrokowej - pokazujemy dziecku obrazek na kilka sekund ? i zakrywamy. Następnie pytamy: co było na obrazku? Ile było np. lalek, samochodów itp. ? </p> <p style="text-align: left;">Pamiętajmy, aby proponowane przez nas zadania były dla dziecka przyjemnością i okazją do miłego spędzenia czasu z rodzicami. Przy okazji ćwiczeń które doskonałe percepcję wzrokową można nie tylko zapamiętać nudzie (np. liczyć które samochody, które mijamy w korku), ale przede wszystkim dobrze się bawić i pogłębiać swoje relacje z dzieckiem (np. układając razem z nim puzzle ze 100 elementów). </p> <p style="text-align: left;">Bibliografia:
 FROSTIG M., HORNE D. (1989). Wzory i obrazki. Program rozwijający percepcję wzrokową. Poziom podstawowy (podręcznik). Warszawa
 Anita Janeczek-Romanowska psycholog </p>